

Luonnonsuojelusääntelyn ajankohtaiset

SYS 15.9.2022

Lainsäädäntöneuvos Pasi Kallio
Ympäristöministeriö, LYMO

LSL – Hallituksen esityksen valmistelu

- Ohjausryhmä ja 3 projektiryhmää (asetettu 19.12.2019)
  - Luonnonsuojelulain ja -asetuksen uudistaminen (I), Raulako eli rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen ja ennaltaehkäisy (II) ja Ekologisen kompensaaion kehittäminen (III)
- Luonnonsuojelulain uudistamisen pohjana **teemakohtainen lähestymistapa**:
  - Ilmasto, lajit, luontotyytit, luontotieto & kannustimet – lisäksi ekologinen kompensaaio oma kokonaisuus
- Lausuntokierros heinäkuu – syyskuu 2021
- Työryhmän ehdotus 29.11.2021
- Valtioneuvoston päätös 12.5.2022 – HE 76/2022
- HE eduskunnan valiokuntien käsittelyssä syyskaudella 2022
  - YmV, MmV, TaV, LaV, HaV & PeV

Ehdotuksen päälinjoja

- Voimassa olevan luonnonsuojelulain yleinen rakenne ja useat pykälät säilyvät pitkälti ennallaan
  - Esim. luonnonsuojelualueet, Natura 2000 -sääntely, monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukeminen, korvaukset sekä valvonta
  - Säännöksiä täsmennetään ja toimivuutta kehitetään
- Luonnonsuojelulakiin ehdotetaan myös merkittäviä muutoksia ja kokonaan uusia lukuja
  - Sääntelymuutoksia ja lisäyksiä mm. lain yleisiin säännöksiin, viranomaisten tehtävien täsmentämiseen, luonnonsuojelusuunnittelun laajentamiseen, luontotyyppi- ja lajisuojelun vahvistamiseen, saamelaisten oikeuksien edistämiseen ja luontotiedon hallintaan
  - Uutta myös vapaaehtoista ekologista kompensatiota koskevat säännökset
- Lain ydin pysyisi samana, mutta pyrkimyksenä ajantasaistaa sääntelyä, lisätä osallistamista ja suunnittelua, vahvistaa monimuotoisuuden turvaamista ja monipuolistaa keinovalikoimaa

Keskeisiä muutoksia nykyiseen lakiin

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen lain tavoitteisiin ja luonnonsuojelun suunnitteluun
- Saamelaiskulttuurin suojan vahvistaminen kv-sopimusten ja perustuslain mukaisesti
- Lain yleisten säännösten ajantasaistaminen ja viranomaisten roolien selkeyttäminen
- Luonnonsuojelusuunnittelun ja osallistumisen vahvistaminen – sekä keinot että oikeusperusta
- LS-alueiden sääntelyn ajantasaistaminen – esim. vieraslajit, metsästys, malminetsinnän rajoitukset
- Luontotyyppien suojelun monipuolistaminen – mm. uhanalaiset luontotyypit asetukseen
- Lajisuojaan tarkennuksia ja täsmennyksiä – esim. ”direktiivipoikkeukset” LSL:iin
- Rangaistavuuden yksilöinti (toiminta / kieltosäännös) – PL:n tarkkuus- ja täsmällisyysvaatimus
- Luontotiedon hallinnan kehittäminen
- Vapaaehtoisen ekologisen kompensaaion sisällyttäminen lakiin

Muita ajankohtaisia luonnonsuojelusta

- Vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettujen kansallispuistojen, luonnonpuistojen ja eräiden luonnonsuojelualueiden rauhoitussääntöjen päivittäminen (HE-luonnos)
  - Päivitettävät rauhoitussäännökset on tarkoitus kirjata perustuslain edellyttämällä tavalla lakiin. Tällä hetkellä ne on annettu asetustasolla.
  - Rauhoitussäännökset myös päivitetään vastaamaan uudistettavana olevan luonnonsuojelulain säännöksiä.
- Laki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta (15/2022)
- EU:n ennallistamisasetus ja sen aiheuttamat mahdolliset sääntelytarpeet

Komission ehdotus luonnon ennallistamista koskevaksi asetukseksi

- Ehdotuksessa on kyse elinympäristöjen ja lajiston tilan parantamisesta, joka on laajempi käsite ja pitää sisällään useampia toimenpiteitä kuin ennallistamisella on Suomessa perinteisesti käsitetty
  - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2022:304:FIN>)
- Kaikki komission esittämät lakialoitteen tavoitteet koskevat ekosysteemejä laajasti ja tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimenpiteitä suojelualueilla sekä niiden ulkopuolella
- Tavoitteet koskevat ensivaiheessa luontotyyppejä ja lajeja, joista on tai pitäisi olla tarjolla dataa, vertailukohta ja seurantamekanismi
- EU:n rahastoja ja ohjelmia voidaan kohdentaa paljon nykyistä enemmän luonnon ennallistamiseen
- Ennallistamis-, parantumis- ja heikentymättömyysvelvoitteet – edellyttää kansallisia sääntelytoimia

KIITOS

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

#luonnonsuojelulaki